

Poskakoval na večierku s gardistami - prečo sa o tom mlčí?

5.6.2026 - | Literárne informačné centrum

O knihe Studne mútne.

Hostom podcastu je publicista a spisovateľ Peter Getting, autor knihy Studne mútne: Umelecká kolaborácia v rokoch 1939 – 1945 (Artis Omnis, 2026). V knihe skúma vzťah umelcov k totalitnej moci počas druhej svetovej vojny.

„Zdalo sa mi fascinujúce, že vyše po troch desaťročiach po páde totality tu nemáme tieto témy spracované. Je to trochu nepohodlná téma, čo si budeme hovoriť. Roky rokúce sa okolo nej chodí so zapchatým nosom,“ zaznie v podcaste. Peter Getting otvorene hovorí aj o svojom rozčarovaní z toho, ako sa o niektorých autoroch rozpráva v školách či vo verejnom priestore: „Bol som našťvaný. Videl som, že to nie je kompatibilné ani s tým, čo učia deti v školách, ani s naratívom, čo sa o týchto spisovateľoch hovorí.“

„Chcel som touto knihou vzbudiť diskusiu v spoločnosti, lebo to je prvý nevyhnutný krok k akejkoľvek reflexii,“ dodáva spisovateľ. „Pokiaľ dotyčný napísal kvalitné diela, fajn, ale potom občas básničku na Tisa, alebo len tak niekde poskakoval na nejakom večierku s gardistami – no tak my to nespomenieme? Budeme o tom mlčať? To sa nás už netýka?“

Autor chcel okrem kolaborantskej literatúry, poukázať aj na literatúru vzdoru: „Janko Jesenský, to je topka. Nemám až taký dokonalý prehľad, ale dosť pochybujem o tom, že v Európe existoval autor, ktorý dokázal byť tak kritický, že prakticky každé tri až štyri dni napísal protirežimovú báseň. A aby to nestačilo, prepašujú ju cez rôzne tajné kanále do zahraničia a odtiaľ znie zo zakázaného rozhlasu. To znamená, že Jesenský šľahá neslobodný režim kvalitnými veršami, ktoré zároveň ľudia vo vnútri tej totality môžu z tajne naladeného rádia počúvať.“

Celý podcast si môžete vypočuť na Spotify alebo na našom YouTube kanáli.

<https://www.litcentrum.sk/clanok/poskakoval-na-vecierku-s-gardistami-preco-sa-o-tom-mlci>